

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 11 Kasım 2011
Nr. Ref.: RK157/11

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava No: KI 09/11

Başvurucu

Mustafë Aliu

Bölge Mahkemesinin Ac.nr. 1326/2008 sayı ve 27.02.2009 tarihli kararı ile Belediye Mahkemesinin Cl.nr. 1176/07 sayı ve 12.06.2008 tarihli kararının yürütülmemesinin Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesi.

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Mahkeme Heyeti istemin kabul edilmezliğini oybirliğiyle kabul etmiştir.

Mahkeme Başkanı Prof. Dr. Enver Hasani, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın 18. maddesi 1. fıkrası 3. bendine uygun olarak Mahkemece görüşülecek olan bu davanın daha önce çalıştığı bir kurumla ilgili olup çıkar çatışmasını beyan ederek bu davaya ilişkin tüm yargılama sürecinde kendisinin kapsanmamasını talep etmiştir. Başkanın talebi üyeler tarafından kabul edildikten sonra, bu davanın herhangi bir safhasında görev almamıştır.

Başvurucu

1. Başvurucu, Priştine Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Fakültesi Öğretim Üyesi Bay Mustafë Aliu'dur.

İtiraz edilen kararlar

2. İtiraz edilen kararlar şunlardır:

Priştine Bölge Mahkemesinin Ac.nr. 1326/2008 sayı ve 27.02.2009 tarihli kararı
Priştine Belediye Mahkemesinin Cl.nr. 1176/07 sayı ve 12.06.2008 tarihli kararı

Dava konusu

3. Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne 24 Ocak 2011 tarihinde yapılan başvurunun esas konusu, Priştine Üniversitesinin itirazının reddedildiği Priştine Bölge Mahkemesinin Ac.nr. 1326/2008 sayı ve 27.02.2009 tarihli kararı ile Bay Mustafë Aliu'nun dava dilekçesi kabul edilip Priştine Üniversitesine Ref.nr. 1/38 sayı ve 12.06.2006 sayılı kararına istinaden Bay Mustafë Aliu'nun Beden Eğitim ve Spor Fakültesi Dekanlığını yapmaya imkan vermesini buyuran Priştine Belediye Mahkemesinin Cl.nr. 1176/07 sayı ve 12.06.2008 tarihli kararının uygulanmayışının Anayasa'ya uygunluğunun değerlendirilmesidir.

Anayasa ile güvence altına alınan hakların iddia edilen ihlali

4. Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasasının 48. maddesine göre başvuru hangisi hal ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini açıkça belirtmesi gerekmesine ve Bay Mustafë Aliu'nun Mahkeme'ye teslim ettiği başvuru formunda Anayasanın 21, 22, 23 113 maddeleri (İnsan Hakları – Genel Esaslar, Uluslar arası Anlaşma ve Belgelerin Dolaysız Uygulanması, İnsan Onuru ile Yargı Yetkisi ve Yetkili Taraflar) ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmesine rağmen kendi hangi haklarını ihlal edildiğini açıkça belirtmemiştir.

Yasal dayanak

5. Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın (bundan sonra "Anayasa" şeklinde anılacaktır) 21.4 maddesiyle ilgili olarak 113.7 maddesi, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasasının (bundan sonra "Yasa" şeklinde anılacaktır) 47. maddesi ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra "İçtüzük" şeklinde anılacaktır) 56.2 kuralı.

Davanın Mahkemeye geliş biçimi

6. Başvurucu 24 Ocak 2011 tarihinde Anayasa Mahkemesi'ne başvuru dilekçesini sunmuştur.
7. Anayasa Mahkemesi'nin 26 Ocak 2011 tarih ve Ref: DRLSA-168/11/sk sayılı yazısı ile yapılan başvuru hakkında Priştine Belediye Mahkemesine bilgi vererek Mahkeme'deki dosyada eksik olan Bay Aliu'nun davasıyla ilgili evrakın teslim edilmesi resmen talep edilmiştir.
8. Anayasa Mahkemesi'nin yazısına cevaben Belediye Mahkemesi, aynı tarihte talep edilen evrakı göndermiştir.
9. Anayasa Mahkemesi'nin 1 Şubat 2011 tarih ve Ref: DRLSA-244/11/sk sayılı yazısı ile Bay Aliu tarafından yapılan başvuru hakkında Priştine Üniversitesine bilgi verilerek Üniversiteden olası açıklamalarını sunulması etmesi talep edilmiştir.

10. Priştine Üniversitesi 14 Şubat 2011 tarihinde başvuruya ilgili yazılı cevabını göndermiş, Bay Aliu'nun Beden Eğitim ve Spor Fakültesi Dekanlık görevini fiilen yürütmediği için onun hakkında herhangi bir tazminat ödeyemeyeceğini bildirmiştir.
11. Yargıç Snezhana Botusharova başkanlığında yargıçlar Ivankalović i le Iliriana Islami'den oluşan Ön İnceleme Heyeti 12 Nisan 2011 tarihinde Raportör Yargıç Altay Suroy'un raporunu görüşükten sonra aynı gün tam kadroda toplanan Mahkeme Heyeti'ne istemin kabul edilmezliğine ilişkin önerisini sunmuştur.

Başvurucunun şikâyeti

12. Başvurucu, Priştine Üniversitesinin itirazının reddedildiği Priştine Bölge Mahkemesinin Ac.nr. 1326/2008 sayı ve 27.02.2009 tarihli kararı ile Bay Mustafë Aliu'nun dava dilekçesi kabul edilip Priştine Üniversitesine Ref.nr. 1/38 sayı ve 12.06.2006 sayılı kararına istinaden Bay Mustafë Aliu'nun Beden Eğitim ve Spor Fakültesi Dekanlık görevinden Rektörlük kararıyla açığa alınmasından sonra bu görevi yapmaya imkan vermesini buyuran Priştine Belediye Mahkemesinin CI.nr. 1176/07 sayı ve 12.06.2008 tarihli kararının herhangi bir meşru gerekçe gösterilmeksizin Priştine Üniversitesi tarafından uygulanmayışından şikayetçi olmuştur.

Olguların özeti

13. Priştine Belediye Mahkemesinin CI.nr. 1176/07 sayı ve 12.06.2008 tarihli kararı ile Beden Eğitimi ve Spor Fakültesi Eski Dekanı Bay Mustafë Aliu'nun dava dilekçesi kabul edilip davalı PÜ'nün Dekanın görevden alınmasına ilişkin Ref.nr 1/38 sayı ve 12.06.2006 tarihli kararı iptal edilmiş ve davalı PÜ'ye Bay Mustafë Aliu'yu Beden Eğitimi ve Spor Fakültesi Dekanlık görevine iadesini buyurmuştur.
14. Priştine Bölge Mahkemesinin 27 Ocak 2009 tarih ve Ac.nr. 1326/2008 sayılı kararı ile Priştine Üniversitesini itirazı reddedilerek Priştine Belediye Mahkemesinin CI.nr. 1176/07 sayılı kararı onanmıştır.
15. Priştine Belediye Mahkemesi 30 Haziran 2009 tarihinde çıkarttığı E 530/09 sayılı karar ile Bay Mustafë Aliu'nun yürütme talebini onaylamış ve önerilen yürütmeyi belirlemiştir.
16. Priştine Belediye Mahkemesi 25 Ağustos 2009 tarihinde, davalı Priştine Üniversitesinin davacı Bay Mustafë Aliu lehine olan Belediye İle Bölge Mahkemelerinin kararların yürütmesinin durdurulmasına ilişkin itirazını E nr. 530/09 sayılı karar ile reddetmiştir.
17. Bay Mustafë Aliu 2 Eylül 2009 tarihinde Priştine Üniversitesine gönderdiği bir yazıda, hukuk mahkemelerinin kesinleşmiş ve yürütülebilir kararlarına istinaden Beden Eğitimi ve Spor Fakültesi Dekanı görevine iadesini talep etmiştir.
18. Priştine Bölge Mahkemesi 29 Mart 2010 tarihinde çıkarttığı Ac. nr. 1079/2009 sayılı karar ile davalı Priştine Üniversitesinin itirazını yerinde bularak kabul etmiş ve Priştine Belediye Mahkemesinin E 530/09 sayılı kararını yürürlükten kaldırarak bu yürütüm davasının sonuçlandığını ilan etmiştir.
19. Anayasa Mahkemesi'ne yaptığı başvurusunda Bay Mustafë Aliu, mevkidaşlarına yönelik anayasal ve yasal ihlallerin işlendiğini ileri sürerek, bu usulsüzlükleri kanıtlamak amacıyla Bay Rexhep Murati ile Bay Azem Hajdari adına düzenlenmiş iş

sözleşmeleri, Kosova Bağımsız Denetleme Kurulu'na ait karar örnekleri, PÜ Senato tutanakları ve PÜ Tüzüğünden birer nüsha sunmuştur.

İstemin kabul edilirliliğinin değerlendirilmesi

20. Başvurucuların istemi hakkında karar verebilmek amacıyla Mahkeme, Anayasa'nın 113.1 maddesine atıfta bulunmak ister. Söz konusu madde şunu belirlemiştir:

“Anayasa Mahkemesi, sadece yetkili taraflarca yasaya uygun şekilde yapılan başvurular hakkında karar verir”.

Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın 47 ve 49. maddeleri şunu belirlemiştir:

1. Anayasa ile güvence altına alınmış hak ve özgürlüklerinin kamu otoritesince ihlal edildiğini ileri süren her birey Anayasa Mahkemesi tarafından hukuki koruma talepte hakkına sahiptir.

Madde 49 (Süreler)

“Başvuru, dört (4) aylık süre içerisinde yapılır. Süre, başvurucuya mahkeme kararı teslim edildiği günden itibaren işlemeye başlar. Tüm diğer durumlarda karar veya hükmün alenen açıklandığı günden itibaren süre işlemeye başlar. İstem bir yasa ile ilgili ise, bu durumda süre, yasanın yürürlüğe girdiği günden itibaren işlemeye başlar.”

21. Kosova Anayasa Mahkemesi görüştüğü dava ile doğrudan ilgili olan icraya ilişkin başvurucunun başvurusunda sunduğu ve resmi görev çerçevesinde Priştine Belediye mahkemesinden temin edilen evrak incelenirken Bay Mustafa Aliu'ya 20.04.2010 tarihinde teslim edilen (Ac.nr. 1079/2009 sayılı karar) teslim teslim tutanağına göre Bay Aliu tarafından bizzat teslim alındığı anlaşılmakta olup Anayasa Mahkemesi'ne yapılan başvuru 24.01.2011 tarihlidir, yani başvurunun Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın 49. maddesinde belirlenen dört aylık süreyi yaklaşık 8 ay aştıktan sonra yapıldığı tespit edilmiştir.

22. Bu şartlarda başvuru süre dışı olarak reddedilmelidir (bkz. *mutatis mutandis*, Blečić – Hırvatistan davası 59532/00 sayılı başvuru hakkında AIHM'nin 29 Temmuz 2004 tarihli kararı). Mahkeme, böyle bir gerekçeyi KI 33/09 Fillim Musa Guga - Kosova Yüksek Mahkemesi Özel Dairesinin SCEL-08-0001 sayı ve 17 Haziran 2008 tarihli ile SCEL-08-0001 sayı ve 10 Eylül 2008 tarihli kararlarına karşı başlıklı davasında da ileri sürmüştür.

23. Mahkeme devamında, başvurucunun Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın 49. maddesinde belirtildiği şekilde 4 aylık süre içerisinde sunmuş olsa bile dayanaksız olduğu gerekçesi ile reddedilmesi gerekirdi, çünkü başvurucu, Anayasa ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ilk bakışta haklı gibi görünen (*prima facie*) deliller sunmamıştır.

24. Aslında Priştine Belediye Mahkemesi ile Priştine Bölge Mahkemesi başvurucunun iş ihtilafıyla ilgili dava dilekçesini kabul edip Bay Aliu'nun PÜ Beden Eğitimi ve Spor Fakültesi Dekanlık görevine iadesini buyurmuş olsalar da Priştine Bölge Mahkemesi İcra Usulleri Yasasının (03/L-008) 14.1 maddesini göz önünde bulundurarak Ac. nr. 1079/2009 sayılı kararlarla iade kararını icra edilemez olarak nitelendirmiş ve kararın icrasını “reddetmiştir”. Kararda “İcra ve güvenlik usullerine göre alınan bu kesinleşmiş karara karşı revizyon ve yargılama tekrarına izin verilmez” ibaresi yer almakta olup bu hukuk davasına son verilmiştir.

25. Anayasa Mahkemesi, delillerin teyit edildiği bir mahkeme olmayıp bu davada mevcut durumun tespiti hakkının hukuk mahkemelerinin hakkı ve yargılama yetkisinde olduğunu vurgulamak ister. Anayasa Mahkemesinin rolü Anayasa ile güvence altına alınmış haklara hukuk yollarıyla riayet etmeyi sağlamak olup “dördüncü derece mahkemesi” gibi davranamaz (bkz. *mutatis mutandis*, Akdivar – Türkiye davası, 16 Eylül 1999, R.J.D, 1996-IV, 65. Madde)
26. Başvuruda sunulan evrakta başvurucunun, Anayasa ile güvence altına alınan haklarının kamu otoritelerinin karar veya hükümleriyle ihlal edildiğini gösteren deliller sunmadığı için istemin kesinleştirilmesine ilişkin yasal yükümlülüğünü yerine getirmemiş olduğu değerlendirilmelidir. Dahası Mahkeme, dava duruşmasında usulde eksiklik olup tarafsızlık ilkesinin ihlal edildiğini gösteren herhangi bir bulguya rastlamamıştır. Başvurucunun davanın sonucuyla memnun olmaması, ona, Anayasanın 31. Maddesinin ihlal edildiği iddiasıyla dava açma hakkı vermez (bkz. *mutatis mutandis*, 5503/02 başvuru numaralı Mezotur-Tiszazugi Tarsulat – Macaristan davası 26 Temmuz 2005 tarihli AİHM kararı).
27. Başvurucunun başvurusunda güvence altına alınan diğer anayasal haklarının ihlali konusunda Mahkeme, Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın aşağıda alıntılanan 47. maddesine atıfta bulunmak ister: Anayasa Mahkemesi’ne bireysel başvuru yapılabilmesi için başvuru, Anayasa ile güvence altına alınan hak ve özgürlüklerinin bir kamu otoritesi tarafından ihlal edildiğini kanıtlaması gerekir. Öyle ki kendisi ve başkalarının Anayasa ile güvence altına alınmış bireysel hakların ihlal edildiğini kanıtlamalıdır. Bunun dışında Kosova’nın hukuki anayasal düzeni, kendileri ihlallerden mağdur olmadan kamu yararı ve anayasal düzenin korunmasına ilişkin *actio popularis* şeklindeki bireysel başvurularını Anayasa Mahkemesine sunmaya imkân tanımamaktadır.
28. Bu koşullarda başvuru süre dışı olup açıkça dayanaksızdır ve kabul edilirlilik koşullarını yerine getirmemiştir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasanın 113.7 maddesi, Yasanın 47. maddesi ve İçtüzüğü’nün 36.3 (h) kuralına dayanarak Anayasa Mahkemesi’nin 12 Nisan 2011 tarihli duruşmasında oybirliğiyle:

- I. İstemin kabul edilmez olarak REDDİNE karar verilmiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Altay Suroy, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza